

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

Ημερίδα Αρχαίων Ελληνικών

Με μεγάλη επιτυχία πραγματοποιήθηκε το Σάββατο, 10 Φεβρουαρίου 2024, στο Αμφιθέατρο του Λυκείου Αρχιεπισκόπου Γ΄ Δασούπολης, η Ημερίδα Αρχαίων Ελληνικών με θέμα:

«Διδάσκοντας Αρχαία Ελληνικά...

Λεξιλόγιο – Γραμματική – Συντακτικό: Κειμενοκεντρική προσέγγιση»

Την Ημερίδα διοργάνωσε η Ομάδα Αναλυτικών Προγραμμάτων του μαθήματος των Αρχαίων Ελληνικών της Διεύθυνσης Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας σε συνεργασία με το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου. Στόχος της Ημερίδας ήταν να παρουσιαστούν στους/στις εκπαιδευτικούς τρόποι προσέγγισης, μέθοδοι και τεχνικές κειμενοκεντρικής διδασκαλίας του λεξιλογίου, της γραμματικής και του συντακτικού των Αρχαίων Ελληνικών, εμπλουτίζοντας τις γνώσεις τους σε ζητήματα που αφορούν τη διδακτική πράξη.

Στον χαιρετισμό της η **Αναπληρώτρια Διευθύντρια του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου Δρ Έλενα Χατζηκακού**, ανέφερε ότι η Ημερίδα, με την πολυδιάστατη θεματολογία της, φιλοδοξεί να θέσει νέες προσεγγίσεις για τη διδασκαλία του μαθήματος των Αρχαίων Ελληνικών και να αποτελέσει ένα μέσο διάνοιξης δημιουργικού διαλόγου για τη μάθηση της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας, των δομικών της στοιχείων και των τρόπων με τους οποίους αρθρώνονται. Παράλληλα τόνισε πως, μέσω της Ημερίδας, θα δοθεί η ευκαιρία στους/στις εκπαιδευτικούς να αλληλεπιδράσουν και να μοιραστούν εμπειρίες και προβληματισμούς αναφορικά με τη διδασκαλία του μαθήματος, προωθώντας το όραμα του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου για δημιουργία πολλαπλών επαγγελματικών κοινοτήτων μάθησης και πρακτικής. Τελειώνοντας, ευχαρίστησε την Οργανωτική Επιτροπή και όλους/όλες τους/τις συνέδρους. Τον χαιρετισμό ανέγνωσε η **καθηγήτρια του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου Κύπρου, Δρ Ελένη Παπαγεωργίου**.

Στη συνέχεια, ανέγνωσε χαιρετισμό και κήρυξε την έναρξη των εργασιών της Ημερίδας ο **Δρ Κυπριανός Δ. Λούης, Διευθυντής Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης**. Ο Δρ Λούης ανέφερε πως τέτοιου είδους επιμορφωτικές δράσεις θεωρούνται πολύ χρήσιμες, καθώς στοχεύουν αφενός στην εξοικείωση των Φιλολόγων με εποικοδομητικές πρακτικές διδασκαλίας του μαθήματος των Αρχαίων Ελληνικών και αφετέρου στη βελτίωση των μαθησιακών αποτελεσμάτων, μέσω της ποιοτικής διδασκαλίας και μάθησης. Παράλληλα τόνισε πως η εν λόγω Ημερίδα συνεισφέρει στη συνεχή προσπάθεια υποστήριξης των εκπαιδευτικών που ασχολούνται με τη διδασκαλία του σημαντικού αυτού γλωσσικού μαθήματος, το οποίο κατέχει σημαντική θέση στο Γυμνάσιο και το Λύκειο. Τελειώνοντας, ευχαρίστησε θερμά τους εισηγητές και την εισηγήτρια, το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου για την άφογη συνεργασία, τους/τις εκπαιδευτικούς για

το ενδιαφέρον τους να παρακολουθήσουν τις εργασίες της Ημερίδας και τέλος τα μέλη της Οργανωτικής Επιτροπής για την άρτια διοργάνωση της Ημερίδας.

Ακολούθως, ο **Δρ. Χρυσάνθος Σ. Χρυσάνθου, Επίκουρος Καθηγητής Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας στο Πανεπιστήμιο Κύπρου και Κύριος Ερευνητής και Συντονιστής του Ερευνητικού Προγράμματος “Group Minds in Ancient Narrative” (ERC Starting Grant 2023)**, στην πρώτη εισήγηση της Ημερίδας, ανέπτυξε το θέμα: **«Από τις λέξεις στο κείμενο και από το κείμενο στις λέξεις»**. Στην εισήγησή του προτάθηκαν συγκεκριμένες στρατηγικές διδακτικής προσέγγισης του λεξιλογίου για το μάθημα των Αρχαίων Ελληνικών στη Μέση Εκπαίδευση. Οι προτεινόμενες στρατηγικές εστίασαν σε απόσπασμα από το έργο Ξενοφώντος *Αγησίλαος*, το οποίο διδάσκεται στην Α΄ Λυκείου κ.κ., και στόχευαν στην ανάπτυξη τρόπων μελέτης και κατανόησης των λέξεων εντός των κειμενικών συμφραζομένων και του επικοινωνιακού πλαισίου τους, δίνοντας έμφαση στην πολυδιάστατη μελέτη του λεξιλογίου, σε ένα πλαίσιο συγχρονίας και διαχρονίας. Ο Δρ Χρυσάνθου τόνισε ιδιαίτερα τη σημασία της πολύπλευρης εξέτασης του λεξιλογίου, της διδασκαλίας του ανοίκειο μέσα από το οικείο, της επιλεκτικής και στοχευμένης εξέτασης και διδασκαλίας λέξεων εντός των συμφραζομένων τους.

Στη συνέχεια, η **Δρ Καλλιόπη Χριστοφόρου Πούγιουρου, Επιθεωρήτρια Φιλολογικών Μαθημάτων και Υπεύθυνη για το μάθημα των Αρχαίων Ελληνικών**, ανέπτυξε το θέμα: **«Γραμματική για το κείμενο»**. Στην εισήγησή της προτάθηκαν στρατηγικές διδακτικής προσέγγισης των γραμματικών φαινομένων των αρχαίων ελληνικών κειμένων και παρουσιάστηκαν συγκεκριμένα παραδείγματα γραμματικών φαινομένων βάσει του Αναλυτικού Προγράμματος του μαθήματος τόσο για το Γυμνάσιο όσο και για το Λύκειο. Η Δρ Πούγιουρου ανέφερε ότι η διδασκαλία της γραμματικής δεν πρέπει να είναι αυτοσκοπός αλλά να στοχεύει στην κατανόηση του κειμένου. Επεσήμανε ότι διδάσκουμε τα απολύτως απαραίτητα στοιχεία της γραμματικής, ανάλογα με τη σχολική βαθμίδα των μαθητών μας, με τρόπο συμβατό με την αντιληπτική τους ικανότητα και τόνισε τη σημασία του να δίνονται στους μαθητές και στις μαθήτριες όχι μόνο ασκήσεις αναπαραγωγής ή απλής καταγραφής και παρουσίασης της πληροφορίας αλλά και ασκήσεις κριτικής σκέψης, ανάπτυξης συνθετικής και δημιουργικής ικανότητας, προσωπικού προβληματισμού, διατύπωσης απόψεων και κρίσεων κ.ά. Τέλος, παρουσίασε συγκεκριμένα διδακτικά παραδείγματα και πρότεινε τύπους ασκήσεων και ερωτήσεων για τη διδασκαλία της οριστικής μέλλοντα στην Α΄ Γυμνασίου και της ευκτικής Μ.Φ. στην Α΄ Λυκείου προσανατολισμού, με αφετηρία τη γνώση των φαινομένων στη Νέα Ελληνική και στόχο την κατανόηση του κειμένου.

Τέλος, ο **Δρ Γεώργιος Α. Ξενής, Καθηγητής Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας στο Πανεπιστήμιο Κύπρου και Ακαδημαϊκός Σύμβουλος και Επιστημονικός Συνεργάτης της ΟΑΠ Αρχαίων Ελληνικών**, στην εισήγησή του με θέμα: **«Μεθοδολογία διδασκαλίας συντακτικών φαινομένων στη Μέση Εκπαίδευση»** επικεντρώθηκε στη μεθοδολογία διδασκαλίας των Υποθετικών Λόγων που διδάσκονται

οι μαθητές και οι μαθήτριες στη Β΄ Λυκείου κατεύθυνσης. Ο Δρ Ξενής ανέφερε ότι η διδασκαλία των Υποθετικών Λόγων στα Αρχαία Ελληνικά πρέπει να γίνεται μέσω απλών, καθημερινών παραδειγμάτων Υποθετικών Λόγων στη Νέα Ελληνική, εντός κειμενικού πλαισίου. Με αυτόν τον τρόπο οι μαθητές και οι μαθήτριες θα αντιληφθούν και θα κατανοήσουν τόσο τον σχηματισμό τους όσο και τη σημασία τους, αρχικά στη Νέα Ελληνική. Στη συνέχεια, ο/η εκπαιδευτικός μπορεί να προχωρήσει στη μορφή και διαδικασία σχηματισμού της Υπόθεσης και της Απόδοσης των έξι (6) Υποθετικών Λόγων στα Αρχαία Ελληνικά, να εξηγήσει τη σημασία του κάθε είδους κειμενοκεντρικά και να προχωρήσει σε μετατροπή υποθετικών λόγων από τα Νέα στα Αρχαία Ελληνικά.

Μετά από τις εισηγήσεις ακολούθησαν εργαστήρια και γόνιμη ανταλλαγή απόψεων και εμπειριών. Στα εργαστήρια δόθηκαν στους/στις εκπαιδευτικούς κείμενα σύμφωνα με τον ισχύοντα Προγραμματισμό του μαθήματος των Αρχαίων Ελληνικών και κλήθηκαν, αφού μελετήσουν το κείμενο της βαθμίδας στην οποία διδάσκουν (Γυμνάσιο ή Λύκειο) να δημιουργήσουν διδακτικό υλικό (ασκήσεις, ερωτήσεις) για τα τρία θέματα που παρακολούθησαν στην ολομέλεια (Λεξιλόγιο, Γραμματική, Συντακτικό), εφαρμόζοντας κειμενοκεντρική προσέγγιση. Ακολούθως, παρουσίασαν την πρότασή τους στο πλαίσιο του εργαστηρίου τους. Τα εργαστήρια συντόνισαν ο **Δρ Γεώργιος Α. Ξενής, Καθηγητής Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας** ο **Δρ Χρύσανθος Χρυσάνθου, Επίκουρος Καθηγητής Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας** και οι **ΕΜΕ Φιλολογικών Μαθημάτων Δρ Καλλιόπη Χριστοφόρου Πούγιουρου, κ. Μάρω Μελανίδου και Δρ Σίμος Συμεού.**

Κλείνοντας τις εργασίες της Ημερίδας η **Δρ Καλλιόπη Χριστοφόρου Πούγιουρου, ΕΜΕ Φιλολογικών Μαθημάτων**, ανέφερε ότι η ολοκλήρωση της Ημερίδας αφήνει ένα καθολικό αίσθημα πληρότητας ενώ η μεγάλη συμμετοχή των εκπαιδευτικών ενισχύει την ΟΑΠ Αρχαίων Ελληνικών προκειμένου να συνεχίσει τη διοργάνωση των ημερίδων «Διδάσκοντας Αρχαία Ελληνικά...». Παράλληλα, ζήτησε από τους/τις εκπαιδευτικούς να αξιολογήσουν την Ημερίδα μέσω του συνδέσμου που έλαβαν.

Η ΟΑΠ Αρχαίων Ελληνικών θεωρεί απαραίτητη και ιδιαίτερα επωφελή τη διοργάνωση της σειράς Ημερίδων «Διδάσκοντας Αρχαία Ελληνικά...», δεδομένου ότι οι Ημερίδες αυτές συμβάλλουν στην επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών και στη βελτίωση της διδακτικής/μαθησιακής διαδικασίας.